

VERTICALEN DOE JE ZO!

Door de opmars van nieuwe roofvistechieken is het aloude verticalen enigszins naar de achtergrond verdwenen – wat Michael Stalenhoef betreft geheel ten onrechte. Als fulltime professioneel visgids met dertig jaar verticaal-ervaring weet hij als geen ander hoe succesvol deze ietwat vergeten techniek nog altijd kan zijn. In dit artikel geeft hij je zijn toptips.

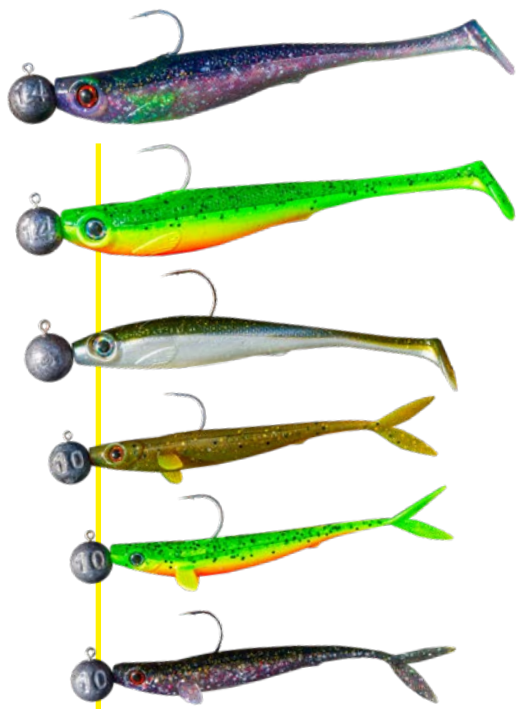
TEKST: MICHAEL STALENHOEF > FOTOGRAFIE: SANDER BOER

Verticalen is een roofvistechiek die je vanuit de boot, bellyboat of kajak beoefent. Zoals de naam al doet vermoeden, vis je het kunstaas – meestal een jigkop die is voorzien van een softbait – vrijwel recht (oftewel verticaal) onder je. Aan een korte, lichte en parabolische hengel van rond de 190 cm presenteer je het kunstaas recht onder de hengeltop en beweeg je dit middels korte, verticale bewegingen over de bodem.

FELLE TIK OF DOFFE DREUN

Tik het kunstaas van de bodem op – afwisselend met wat tragere en fellere bewegingen – en laat dit telkens weer aan een strakke lijn heel gecontroleerd terug naar de bodem zakken. Zo krijgen de snoekbaars en baars de kans om je ‘zwevende’ kunstaas als het ware in de duikvlucht op te vangen. Dat levert doorgaans een felle tik (of beter nog: een doffe dreun) op de hengeltop op, waarna je in een reflex snel en stevig de haak zet.

>> KLEINE SHADS IN DE ZOMER

In de zomer ligt de roofvis vaak ondiep. Daar zijn ze op zoek naar jonge, kleine prooivis. Pak daarom kleine shads van 7 tot max 10 cm die zijn voorzien van een schoepstaartje. In de warme maanden is roofvis dol op dit soort 'herriemakers'. Omdat je doorgaans niet zo diep vist, volstaat een lichte jigkop van 5 tot 10 gram. In de winter trekken de rovers naar dieper water. De actie van je shad moet dan juist veel milder zijn: kies dan shads van 10 tot 14 cm met een v-staart. Dieper water betekent ook een iets zwaardere jigkop, zeg 14 tot 20 gram.

>> NET VOOR DE SCHEMERING

Bij voorkeur zit ik al voor dag en dauw op het water om de ochtendschemer mee te pakken. Maar vergeet ook de avonduren (zomer) of het einde van de middag (winter) niet. Het moment net voordat het begint te schemeren besluit vriend(in) roofvis vaak ook om nog even snel toe te slaan. Ook in het donker gaat de snoekbaars trouwens regelmatig op zoek naar een lekkere *late night snack*.

>> DOOS AASVISJE

Je kunt ook verticalen met een dood visje. Dan gebruik je geen gewone jigkop, maar een *fireball*: een jigkop met een kortere haak en een stinger. Vissen met de fireball kan het hele jaar door, maar de herfst en winter hebben toch écht mijn voorkeur. Kleine voorntjes en spiering – uiteraard dood gepresenteerd – zijn perfect. Er zijn dagen bij dat de snoekbaars het simpelweg niet doet 'op plastic'. Een natuurlijke, naar échte vis stinkende dode aasvis kan dan hét verschil maken.

>> PAS JE (VAAR) SNELHEID AAN

Het verschil tussen weinig en veel vangen zit hem soms in een klein verschil in vaarsnelheid. Nét iets sneller of juist wat langzamer over de stek heen 'driften' kan de doorslag geven. Hetzelfde geldt voor je aaspresentatie. Doe het met enige regelmaat net weer eventjes wat anders dan gebruikelijk. Tik je shad eens wat minder hoog op of juist net iets hoger van de bodem af dan normaal. Het belangrijkste is om altijd geconcentreerd te blijven, ook al is het taai. Bij een aanbeet moet je immers pijlsnel aanslaan, want zo krijgt de vis geen kans om je kunstaas in een reflex weer uit te spugen.

GEVLOCHTEN HOOFDLIJN

Voor het verticalen gebruik ik een sterke, dunne gevlochten hoofdlijn van 8/00. De lijn moet sterk zijn omdat je nog wel eens vastzit aan de bodem, maar tegelijkertijd ook weinig weerstand opleveren in het water. Een nylon hoofdlijn is ongeschikt: die is te dik en heeft te veel rek. Bij het verticalen vis ik trouwens altijd met een dun, soepel stalen onderlijntje van minimaal 40 cm lengte en circa 9 kg trekkracht. Het komt namelijk meer dan eens voor dat je tijdens het verticalen aanbeten krijgt van snoek.

>> TWEEDE HENGEL

Met twee hengels maak je – mits op de juiste wijze gevist – natuurlijk meer kans op vis dan met één hengel. Om te zorgen dat je bijhengel niet telkens vastloopt aan de bodem is een dun stuitje een erg handig hulpmiddel. Vis je op 5 meter diep, dan zet je het stuitje van de bijhengel bijvoorbeeld op 4 meter. Kies op beide hengels voor verschillend kunstaas, zodat je nog sneller ontdekt wat die dag het beste werkt. Door met een langere bijhengel (270 cm) te vissen, voorkom je bovendien dat het kunstaas in elkaar verstrikt raakt.

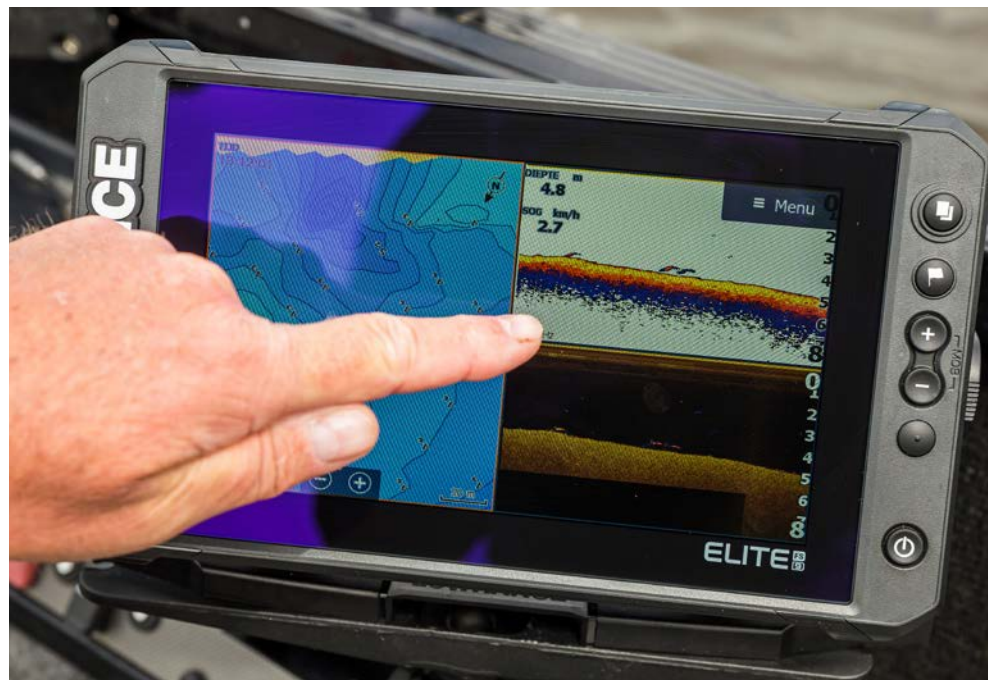

NIET TE DIEP VISSEN

Ik vis n  it dieper dan 12 meter. Door het drukverschil wat kan ontstaan bij het van te diep water omhoog komen, kunnen vissen als baars en snoekbaars last krijgen van een opgezette zwemblaas en bolle ogen. Dit moet je te allen tijde zien te voorkomen. Gebruik daarom je gezond verstand en vis niet onverantwoord diep (maximaal 12 meter). Zo kun je elke gevangen vis weer gezond en wel terugzetten.

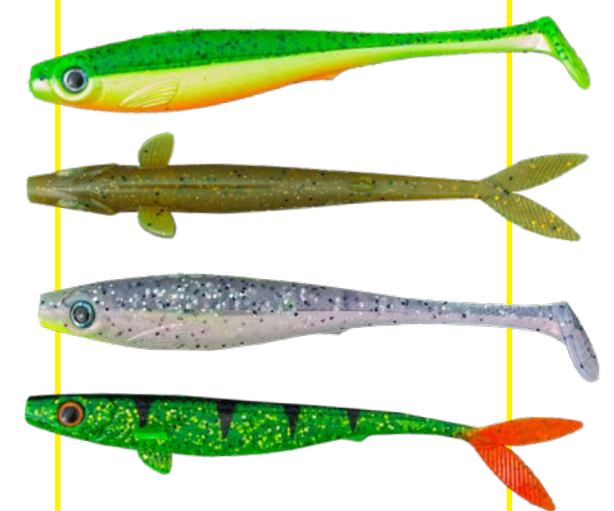
>> PAK MAKKELIJK WATER

Verticalen is een concentratiespelletje. Maak het jezelf daarom – zeker als beginner – niet te moeilijk: Keep It Smart & Simpel (KISS). Zoek naar een water met een geleidelijk bodemverloop; dit is gemakkelijk te bevissen. Wateren als de Zaan – de locatie van deze reportage – en het Noordzeekanaal lenen zich perfect om het spelletje onder de knie te krijgen. Vis vooral niet te licht. Het is belangrijk dat je steeds weet waar je (kunst)aas zich bevindt ten opzichte van de bodem. Ga ook niet naar groot water met windkracht 6. Je bent dan meer bezig met het onder controle houden van de boot dan met het verticalen zelf.

BOEK EENS EEN VISGIDS

Of je nou wel of geen eigen boot, bellyboat of kajak hebt: het is erg leerzaam om eens een dag bij een professioneel visgids te boeken. Als je goed wilt leren verticalen, is de praktijk d   beste leerschool. Je steekt er een hoop van op en die kennis kun je later ook toepassen vanuit je eigen vaartuig. In Nederland zijn tientallen professionele visgidsen actief die je een geweldige en succesvolle dag op het water kunnen laten beleven. Ga voor een overzicht van visgidsen naar www.fishinginholland.nl > kaart.

>> BASISKLEUREN

Uiteraard zijn er dagen dat je zelfs met een bierdop nog roofvis kunt vangen, maar die zijn zeer zeldzaam. Meestal zijn het maar een paar kleurencombinaties die het echt goed doen, en dat kan elke visdag weer anders zijn. Zorg daarom dat er wat te kiezen valt in je kunstaasdoos. Zilver, bruin, fluor groen en fire tiger zijn mijn basiskleuren. Met deze vier varianten kom je sowieso een heel eind, zowel in helder als in wat meer troebel water.

>> STAARTBIJTERS? STAARTDREGJE!

Er zijn van die dagen – vraag me niet waarom – dat de roofvis alleen maar interesse heeft in het staartje van je kunstaas. Dan sla je keer op keer mis, wat best frustrerend is. Om deze ‘staartbijters’ t  ch te verzilveren, plaats je via een stinger een extra dregje op de staart van je shad. Krijg je nu een aanbeet, dan is de kans groot dat je de vis w  l haakt. Ga je aan de slag met iets groter kunstaas (10-14 cm), dan is het verstandig om sowieso altijd een staartdregje te monteren.

>> AFDROGEN

Vaak worden visspullen na een regenachtige visdag thuis meteen in de schuur teruggezet, met alle negatieve gevolgen van dien. Door achtergebleven vocht in je tacklebox ontstaat er na enige dagen roest op je haken. En geloof mij: met roestige haken vang je veel minder vis. Zet je kunstaasdozen na een natte visdag daarom thuis op kamertemperatuur een paar uur open, zodat alles mooi kan drogen. Uiteraard zonder dat de kat of kids erbij kunnen.